

MINISTER ŚRODOWISKA

BMzp-070-754/139083 /11/MK
Dot. BPS/DSK-043-3927/11

Warszawa, dnia 28 sierpnia 2011 r.

4372
30.08.11
M. Kwiecień W. Ober
SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Analizy do 30.08.11
7857 podpis

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiadając na oświadczenie senatora Grzegorza Wojciechowskiego złożone wspólnie z innymi senatorami podczas 81. posiedzenia Senatu RP w dniu 29 lipca 2011 r., w sprawie odszkodowań za szkody wyrządzone przez bobry, przekazuję poniższe informacje.

Zgodnie z art. 126 ust. 1 pkt 5 ustawy o ochronie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, z późn. zm.), Skarb Państwa odpowiada za szkody wyrządzone m.in. przez bobry w gospodarstwie rolnym, leśnym lub rybackim. Oględzin i szacowania szkód, a także ustalenia wysokości odszkodowania i jego wypłaty, dokonuje zgodnie z ww. ustawą właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska, a na obszarze parku narodowego, dyrektor tego parku.

Zgodnie z art. 6 ustawy o ochronie przyrody odszkodowanie nie przysługuje:

- 1) osobom, którym przydzielono grunty stanowiące własność Skarbu Państwa;
- 2) jeżeli poszkodowany:
 - a) nie dokonał sprzętu upraw lub plodów rolnych w ciągu 14 dni od zakończenia zbiorów tego gatunku roślin w danym regionie,
 - b) nie wyraził zgody na budowę przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska lub dyrektora parku narodowego urządzeń lub wykonanie zabiegów zapobiegających szkodom;
- 3) za szkody:
 - a) powstałe w mieniu Skarbu Państwa, z wyłączeniem mienia oddanego do gospodarczego korzystania na podstawie Kodeksu cywilnego,
 - b) nieprzekraczające w ciągu roku wartości 100 kg żyta w przeliczeniu na jeden hektar uprawy,

c) w uprawach rolnych założonych z naruszeniem powszechnie stosowanych wymogów agrotechnicznych.

Celem oszacowania szkód wyrządzonych przez bobry w gospodarstwie rolnym, leśnym lub rybackim i wypłaty odszkodowania, należy zwrócić się z wnioskiem o odszkodowanie do właściwego miejscowo oddziału regionalnej dyrekcji ochrony środowiska lub parku narodowego.

Zgodnie z art. 126 ust. 10 w sprawach spornych dotyczących wysokości odszkodowań za szkody wyrządzone przez bobry, orzekają sądy powszechne.

Zgodnie z art. 126 ust. 2 ww. ustawy odpowiedzialność Skarbu Państwa za szkody wyrządzone przez bobry nie obejmuje utraconych korzyści. W związku z powyższym, podczas szacowania szkody brana jest pod uwagę jedynie rzeczywista, aktualna wartość szkody, nie są zaś uwzględniane utracone korzyści.

Obecnie nie istnieje jednolity dla całego kraju sposób postępowania przy szacowaniu szkód wyrządzonych przez bobry. Kierując się potrzebą określenia przejrzystego sposobu prowadzenia spraw, niektórzy regionalni dyrektorzy ochrony środowiska opracowali wewnętrzne wytyczne, np. w formie zarządzenia.

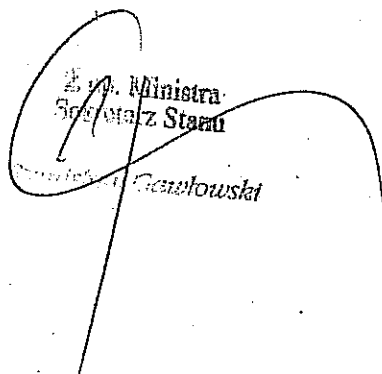
Wprowadzenie przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska zasady, iż użytkowanie gruntu musi być zgodne z wypisem z ewidencji gruntu, może być uzasadnione chęcią uregulowania właściwego użytkowania gruntów, zgodnie z ich kwalifikacją i wprowadzenia przejrzystości zasad szacowania. W przypadku szkody wyrządzonej przez bobry w pielęgnowanych uprawach leśnych zakładanych zgodnie z opracowanymi planami zalesień, szkody powinny być objęte procedurą odszkodowawczą i wyliczane nawet wtedy, kiedy działka na której uprawa jest założona nie została jeszcze przekwalifikowana na leśną.

Kwestia nie uwzględniania przy szacowaniu szkód przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska drzew o średnicy mniejszej niż 8 cm, rosnących pojedynczo, może wynikać z przyjętej metodyki szacowania szkód. Szkody w drzewostanach i pojedynczych drzewach najczęściej szacuje się na podstawie opracowania Instytutu Badawczego Leśnictwa pt „Tablice służące do określania pierśnicy i miąższości drzewa na podstawie średnicy pniaka”, wprowadzonego do stosowania zarządzeniem Nr 15 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 20 lutego 2011 r. Ww. tablice nie obejmują drzew o średnicy poniżej 8 cm, w związku z czym na ich podstawie nie jest możliwe oszacowanie miąższości tych drzew. W przypadku szkody w uprawach leśnych szacowanie wykonuje się w oparciu o zasady określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie odszkodowania za przedwczesny wyrąb drzewostanu (Dz. U. Nr 99 poz. 905). Powyższa metoda, ze względu na konieczność wykorzystania danych tj. stopień zadrzewienia i powierzchnia drzewostanu, nie ma zastosowania w przypadku drzew rosnących pojedynczo, w sposób przypadkowy.

Żadna z ww. metod szacowania szkód nie jest możliwa do zastosowania w przypadku pojedynczych drzew o średnicy poniżej 8 cm. Oszacowanie tego rodzaju szkody jest trudne, a jej wartość jest relatywnie niewielka.

Aktualnie trwają prace nad projektem rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie szacowania szkód powodowanych przez gatunki zwierząt objęte ochroną gatunkową, w tym przez bobra europejskiego. Projekt ten jest na etapie konsultacji społecznych i uzgodnień międzyresortowych. Rozporządzenie ma na celu ustalenie jednolitego dla całego kraju sposobu postępowania przy szacowaniu szkód oraz zwiększenie przejrzystości zasad tej procedury. Regulacja określa procedury wypłaty odszkodowań oraz przedstawia wzory, jakimi należy się posługiwać wyliczając rzeczywistą szkodę. Przepis określa również źródła cen rynkowych, jakie należy przyjąć, wyliczając wartość wyrządzonej szkody.

Kwestia zaliczenia szkody wyrządzonej przez bobry do szkód powstałych przez siły wyższe lub zdarzenie nagłe, w kontekście konieczności zwrotu dotacji otrzymanej w ramach programu zalesiania gruntów, a także kwestie związane z niezgodnym z planem zagospodarowania zalesianiem dokonanym na działce rolnej, leżą w zakresie kompetencji resortu Rolnictwa.

Ewa Grawtowska
Ministra Środowiska

Adomości:
er Rolnictwa i Rozwoju Wsi
tament Spraw Parlamentarnych KPRM